دیپلماسی

توافقات نیم‌بند بین عربی در هفته‌های آخر ترامپ

ظاهراً ترامپ دنبال این است در هفته‌های آخر حضور در کاخ سفید، حتی با تف مالی کردن هم که شده، توافقات بین‌المللی پاگرفته خود را پیش ببرد. دولت مستقر امریکا، در افغانستان دنبال این است توافق طالبان با دولت را پیش ببرد و در خاورمیانه، دنبال وصل کردن بیشتر عرب‌ها به رژیم صهیونیستی است که پیش زمینه آن، توافق در داخل شورای همکاری خلیج فارس است. وزیر خارجه عربستان روز شنبه اعلام کرد که ممکن است «خیلی زود» توافقی برای پایان دادن به بحران شورای همکاری خلیج فارس حاصل شود.

به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری روسیاالیوم، فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان بر پایبندی به تقویت قدرت شورای همکاری خلیج فارس و مکانیزم‌های آن اشاره کرد و گفت: «ملک سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان مایل به وحدت و انسجام شورای همکاری خلیج [فارس] است.» وی گفت: امیدواریم خیلی زود به توافقی برای پایان بحران این شورا دست یابیم. اشاره او به پیشرفت در مذاکرات قطر و عربستان است که کویت جمعه شب از پیشرفت در آن و توافق برای حل بحران شورای همکاری خلیج فارس خبر داد و امیر این کشور نیز به طرفین درگیر این توافق را تبریک گفت و آن را دستاورد تاریخی توصیف کرد. همچنین سازمان ملل، اتحادیه عرب، سازمان همکاری اسلامی و جمعی از کشورهای دیگر از این مسئله استقبال کردند. در سال ۲۰۱۷ مصر، عربستان، امارات و بحرین، قطر را به حمایت از تروریسم متهم و این کشور را تحریم کردند. وزیر خارجه عربستان در همایش گفت‌وگوی منامه تأکید کرد: پیشرفتی در تلاش‌ها برای پایان بحران شورای همکاری خلیج [فارس] حاصل شده است. امیدواریم به زودی به نتیجه نهایی مورد رضایتی برای تمام طرف‌ها برسیم که به نفع تمام کشورهای منطقه باشد. فرحان در صحبت‌هایش پلی هم به عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی زد و در حالی که در نشست گفت‌وگوهای مدیترانه سخن می‌گفت، صلح با رژیم صهیونیستی را «گامی مهم» دانست. به گزارش پایگاه خبری شبکه «روسیا الیوم»، وزیر خارجه سعودی گفت که توافق صلح با «اسرائیل» مانع الحاق سرزمین‌های فلسطین شده است و از سوی دیگر، این مسئله در تقویت ثبات منطقه نقش دارد. وی درباره توافق‌های آبراهام (توافق‌های صلح امارات و بحرین با رژیم صهیونیستی) گفت: اولویت برای ما ترغیب اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها برای نشستن بر سر میز مذاکره است. این تنها راه برای برقراری صلح پایدار در منطقه است.

■ دیدگاه مدیر سابق سیا

مدیر سابق سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) معتقد است که بن‌سلمان به دنبال راه‌هایی برای حفاظت از خود در مقابل اتهام‌هایی درخصوص مرگ هولناک جمال خاشقجی می‌گردد و دیدار او با نتانیاهو هم برای همین انجام شده است. جان برنان، مدیر سابق سیا گفت که محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی دیدار کرد تا از خود در مقابل گام‌هایی حفاظت کند که ممکن است دولت جو بایدن علیه وی بردارد. وی در مصاحبه با هاآرتص به روابط بین تل‌آویو و ریاض نیز گریزی زد و گفت: طی سال‌هایی که مذاکرات میان طرف‌های اسرائیلی و عربستانی انجام شد، این مذاکرات در سطح دولت‌های اسرائیل و عربستان نبود. این مقام سابق امریکایی تصریح کرد: به نظر من، هدف از دیدار اخیر (بین نتانیاهو و بن‌سلمان)، کمک به بن‌سلمان برای دفاع از خود در مقابل گام‌هایی است که ممکن است دولت بایدن بردارد. من معتقدم که او به دنبال راه‌هایی برای حفاظت از خود در مقابل اتهام‌ها در خصوص مرگ هولناک جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار عربستانی می‌گردد. او تلاش می‌کند که خودش را رهبر عربستان معرفی کند؛ هرچند که او پادشاه نیست و او همچنین سعی می‌کند خود را به عنوان میانه‌روترین و مدرن‌ترین رهبر نشان دهد.

چالش

پنتاگون با تیم بایدن همکاری نمی‌کند

در شرایطی که دولت جدید امریکا برای ورود جو بایدن به کاخ سفید نیاز به همکاری مقامات اطلاعاتی و نظامی دولت کنونی این کشور دارد، شبکه سی‌ان‌ان به نقل از مقام اطلاعاتی سابق این کشور فاش کرده که دولت ترامپ از برقراری دیدار میان مقام‌های اطلاعاتی پنتاگون با تیم انتقالی بایدن جلوگیری کرده است؛ اقدامی که می‌تواند در روند انتقال قدرت خلل ایجاد کند.

درحالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا با انتقال قدرت به جو بایدن، رئیس‌جمهور آتی امریکا از منظر رسانه‌ها، موافقت کرده اما یکی از مقام‌های سابق اطلاعاتی این کشور جمعه شب به شبکه خبری «سی‌ان‌ان» گفت که پنتاگون (وزارت دفاع امریکا) در خصوص مسائل اطلاعاتی با تیم انتقالی بایدن همکاری نکرده است. سی‌ان‌ان بر اساس گفته این مقام سابق امریکایی گزارش کرده دولت ترامپ از برقراری دیدار میان مقام‌های اطلاعاتی پنتاگون با تیم انتقالی بایدن جلوگیری به عمل آورده است. این اقدام بدان معناست که تیم انتقالی بایدن نتوانسته با مقام‌های آژانس اطلاعات دفاعی و امنیت ملی در این وزارتخانه دیدار کند.

یک منبع آگاه دفاعی امریکایی که نامی از وی برده نشده هم به سی‌ان‌ان گفته که روز جمعه نشستی با حضور مقام‌های دفاعی در خصوص سیاست‌های ارشد و مسائل امنیت بین‌المللی به منظور انتقال قدرت برگزار شد، اما درباره مسائل اطلاعاتی بحثی نشده است. شبکه سی‌ان‌ان نوشته است: «پنتاگون در حالی از این دیدار جلوگیری به عمل آورده که دیدارها و نشست‌های تیم انتقالی بایدن با دیگر وزارتخانه‌ها تاکنون بدون مشکل انجام شده است. این در حالی است که پنتاگون نیز چنین اقدامی را انکار کرده است. یکی از سخنگوهای این وزارتخانه ضمن انکار هرگونه اقدام در این خصوص گفته است: «برای مصاحبه‌ها، نشست‌ها و انتقال به روز اطلاعات با تیم انتقالی همچنان همکاری می‌شود.» تیم انتقالی بایدن نیز در این خصوص اظهارنظری نکرده است. هفته گذشته پنتاگون برای همکاری با تیم انتقالی بایدن اعلام آمادگی کرد. دونالد ترامپ که با ادعای تقلب در انتخابات ریاست جمهوری خود را پیروز واقعی می‌داند، به هیچ وجه حاضر نیست انتقال قدرت به دولت بعدی امریکا به صورت مسالمت‌آمیز برگزار شود و تلاش می‌کند مشکلاتی را در این زمینه ایجاد کند. علاوه بر ترامپ دیگر مقامات واشنگتن هم جو بایدن را به ایجاد آشوب متهم می‌کنند. در همین راستا، اسکات اوگریدی گزینه پیشنهادی ترامپ به عنوان دستیار وزیر دفاع امریکا، جو بایدن را به انجام کودتا متهم کرد. به نوشته شبکه «سی‌ان‌ان» اوگریدی از پیشنهاد به اجرا گذاشتن حکومت نظامی در امریکا حمایت کرد. پیشنهاد اجرای حکومت نظامی در امریکا هفته گذشته از سوی یک گروه سیاسی موسوم به «کنوانسیون ما مردم» مطرح شد که «مایکل فلین» مشاور امنیت ملی پیشین کاخ سفید نیز از آن حمایت کرده است. اوگریدی با اشاره به طرح مایکل فلین و کنوانسیون ما مردم، در پیامی توئیتری نوشته است: «نمی‌دانم چه کسی باید این را بشنود. اما زمانی که کودتایی علیه رئیس‌جمهور و کشور در حال انجام است، دعوت به اجرای حکومت نظامی فکر بدی نیست». ادعای مقامات کاخ سفید برای انجام کودتا از سوی دموکرات‌ها، در شرایطی است که تا چند هفته دیگر جو بایدن به عنوان رئیس‌جمهور امریکا وارد کاخ سفید می‌شود و مجمع الکترال هم او را به عنوان رئیس‌جمهور آتی این کشور برگزیده است.

مرده‌خوری عبری-عربی از لاشه برجام

گزارش یک

آزاده‌سادات عطار

بایدن هرچه به کاخ سفید نزدیک‌تر می‌شود، بحث‌ها درباره برجام هم با پیچیدگی رو می‌نماید. اروپاییان و به طور مشخص آلمان، از گسترش دامنه توافقات با ایران و «برجام پلاس» صحبت می‌کنند و در این بین تل‌آویو و دولت‌های عربی در تلاشند جایی برای خودباز کنند. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی برجام را اشتباه دانسته تا راه را برای حرف‌های سفیر خود در برلین باز کند که گفته برجام شکاف‌هایی دارد که باید پر شوند. بحرین و عربستان هم از لزوم اصلاح توافق با ایران صحبت کرده‌اند، طوری که دلشوره‌های آنها را هم پوشش دهد.

جو بایدن، نامزد پیروز انتخابات ریاست جمهوری امریکا در جریان رقابت‌های انتخاباتی گفته بود اگر ایران به پایبندی کامل به تعهداتش ذیل برجام بازگردد، دولت او نیز به این توافق باز می‌گردد. در مجموع او و مشاورانش بدون اشاره مستقیم و با به‌کارگیری عباراتی مبهم از لزوم توافقی دیگر با ایران صحبت کرده‌اند؛ اقدامی که ایران همواره به صراحت آن را رد کرده است. این، در موضع‌گیری‌های اخیر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه نیز مشهود است. با این حال، روز جمعه «اشپیگل» آلمان مصاحبه‌ای از هایکو ماس، وزیر امور خارجه آلمان منتشر کرد که او گفته بود، برلین به دنبال یک جایگزین و توافق هسته‌ای گسترده‌تر با ایران است زیرا توافق کنونی دیگر کافی نیست. ماس با بیان اینکه نمی‌توان به ایران اعتماد کرد، گفته است: «شکلی از توافق هسته‌ای پلاس نیاز است که مطابق با منافع ما است. ما از ایران انتظارات روشنی داریم؛ نبود سلاح هسته‌ای و همچنین نبود هیچ برنامه موشک بالستیک که کل منطقه را تهدید می‌کند. ایران همچنین باید نقش دیگری در منطقه بازی کند.»

■ برلین، منتظر نظر واشنگتن

وزارت امور خارجه آلمان روز شنبه پای موضع‌گیری امریکا را هم در تصمیم‌گیری برلین درباره برجام به میان کشید و اعلام کرد که اروپا منتظر نظرات دولت جدید امریکا درباره توافق هسته‌ای ایران است تا بتواند درباره آن تصمیم‌گیری کند. این وزارتخانه افزود: «در حال حاضر باید به مفاد توافق هسته‌ای ایران پایبند باشیم و بعداً پیشنهادها را بررسی کنیم.»

کار به جایی رسیده که حتی روس‌ها هم، هرچند با زبانی متفاوت، از مذاکره ایران با ۱+۵ در حوزه‌ای جدید صحبت می‌کنند. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه از لزوم نشست گروه ۱+۵ (امریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه، چین به علاوه آلمان) و ایران به منظور پیشبرد طرح ایجاد نظام «امنیت جمعی» در منطقه خلیج فارس صحبت کرده و می‌گوید: «نگرانی جدی از اوضاع خلیج فارس وجود دارد. ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه اخیراً پیشنهاد برگزاری یک نشست آنلاین رؤسای کشورهای پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل با مشارکت آلمان و ایران را مطرح کرده است. این پیشنهاد شامل طرح گام‌هایی برای جلوگیری از تشدید تقابل و هماهنگی پارامترهایی به منظور تلاش مشترک برای تسهیل ایجاد یک نظام امنیت جمعی در خلیج فارس می‌شود.»

■ عرب‌ها هم سهم می‌خواهند!

عبدالله بن زاید، وزیر امور خارجه امارات مدتی قبل در جریان سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد با طرح این ادعا که توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ با ایران به نتیجه خود نرسید، ابراز امیدواری کرد که یک توافق جامع‌تر با ایران منعقد شود. دو هفته پیش نیز مداخله عربی در برجام، با مصاحبه فیصل بن فرحان همتای سعودی بن‌زاید با شبکه خبری سی‌ان‌بی‌سی، تلاش کشورهای عربی حوزه خلیج فارس برای گنجاندن خود در مباحث برجام را برجسته کرد. فرحان ضمن تأکید بر اینکه کشورش می‌کوشد در هر توافق آتی با امریکا مشارکت داشته باشد، گفت: «ریاض باید بخشی از هرگونه مذاکرات احتمالی بین دولت جدید امریکا و ایران درباره یک توافق هسته‌ای جدید باشد.» فرحان گفته که این توافق فقط به فعالیت‌های هسته‌ای ایران محدود نخواهد بود و چنین توافقی را می‌توان «برجام++» نامید. در همان زمان، سفیر عربستان در سازمان ملل هم گفت که دولت بایدن به این نکته پی خواهد برد که باید توافق جدیدی با ایران امضا کند و توافق کنونی مرده است. فرحان روز شنبه بار دیگر موضع ریاض را تکرار کرد: «درباره هر توافق هسته‌ای بین واشنگتن و تهران، باید با کشورهای [حاشیه] خلیج [فارس] مشورت شود.» همزمان، عبداللطیف بن راشد الزیانی، وزیر خارجه بحرین هم روز شنبه مدعی شد، هرگونه اصلاحی در توافق هسته‌ای ایران باید شامل جنبه‌هایی باشد که نگرانی کشورهای منطقه را برانگیخته است. الزیانی ضمن اتهام‌زنی به ایران گفت: «باید جلوی مداخله ایران در امور منطقه و حمایت از شبه‌نظامیان گرفته شود. با چالش‌های زیادی روبه‌رو هستیم و از فعالیت‌های برخی کشورهای پلید و وکلای آنها در منطقه رنج می‌بریم.»

■ ایرانی‌ها توافق را نقض کردند!

صهیونیست‌ها هم با طرح ادعای وجود نواقصی در برجام، علیه توافق هسته‌ای ایران گارد گرفته‌اند. بنیامین نتانیاهو در یک نشست ویدئو کنفرانسی در «اندیشکده هادسون» تأکید کرد که بازگشت به «توافق ناقص هسته‌ای ایران» اشتباه خواهد بود. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی تأکید کرد: «تحت توافق قبلی (برجام) به ایران اجازه داده شده سانتریفیوژهای مدرن خود را توسعه دهد و توانایی غنی‌سازی خود را دو برابر کند که می‌تواند به آنها توان ساخت فوری بمب دهد.»

جرمی ایزاکاروف، سفیر رژیم صهیونیستی در آلمان در مصاحبه با شبکه خبری «دویچه‌وله» گفت هدف این رژیم جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای است. وی در پاسخ به سؤالی درباره قصد جو بایدن برای بازگشت به برجام و جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای ضمن اتهام زنی به ایران مدعی شد: «این همواره هدف ما بوده است. فکر می‌کنم هدف آلمان و گروه ۱+۵ و توافق هسته‌ای نیز همین است. سؤال اینجا است که چگونه به آن دست پیدا می‌کنید؟ چیزی که ما ظرف ماه‌های گذشته دیده‌ایم یک سری نقض برجام از سوی ایرانی‌ها در خصوص مقادیر غنی‌سازی اورانیوم، سطح غنی‌سازی و استفاده از سانتریفیوژهای پیشرفته و به‌طور کلی اقدامات ثبات‌زا در خاورمیانه است.»

ایزاکاروف در ادامه ادعاهایش گفت: «در توافق هسته‌ای با ایران شکاف‌هایی وجود دارد که باید به آن رسیدگی شود و مشخصاً گام‌های دولت ایران در راستای بی‌ثبات کردن خاورمیانه، تداوم برنامه موشکی و نقض شروط درج شده در توافق، به ما تضمینی درخصوص عملی بودن این توافق نمی‌دهد.»

نمای نزدیک

حمایت مسکو از تقویت ساختار محرمانگی آژانس

به دنبال درز گزارش روز جمعه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به رسانه‌ها در مورد برنامه جمهوری اسلامی ایران برای نصب سه آبشار سانتریفیوژهای جدید در نطنز، میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین اتریش در پیامی در توئیتر به این موضوع واکنش نشان داد و نوشت: «یک گزارش محرمانه دیگر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بلافاصله پس از آنکه در میان اعضای شورای حکام به گردش درآمد به رسانه‌ها درز پیدا کرد. سفیر ایران پیش‌تر در حساب توئیتری خود به آن واکنش نشان داده و پیشنهاد تقویت سازوکار محرمانه بودن را داده است. ایده خوبی است اما آیا این کمک می‌کند؟» کاظم غریب‌آبادی، سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین و نماینده ایران در آژانس در توئیتی در این خصوص نوشت: «گزارش محرمانه امروز آژانس که حاوی محتویات نامه محرمانه ایران است، بلافاصله و حتی قبل از اینکه اعضای شورای حکام نیز بتوانند آن را رهگیری کنند، در رسانه‌ها ظاهر شد. آژانس صرفاً در خصوص به‌روزرسانی تحولات مسئولیت ندارد، بلکه باید حفاظت از اطلاعات محرمانه پادمانی کشور میزبان را نیز تضمین کند.

خبر

گفت‌وگوی مثبت سوری‌ها درباره قانون اساسی

فرستاده سازمان ملل در امور سوریه اعلام کرد که طرف‌های سوری درباره تاریخ و برنامه دیدار آتی خود در ژنو با موضوع بازنگری قانون اساسی به توافق رسیدند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، گیر پدرسون روز شنبه در یک کنفرانس مطبوعاتی در ژنو بعد از پنج روز گفت‌وگو اعلام کرد: «بسیار خوشوقتم که به شما اعلام کنم کمیته به یک توافق رسید. این نخستین بار است که چنین توافقی صورت می‌گیرد. ما درباره برنامه و تاریخ جلسه آینده به توافق رسیدیم. کمیته قانون اساسی سوریه متشکل از ۴۵ نفر که با نسبت‌های مساوی، دولت سوریه، مخالفان و جامعه مدنی سوریه را نمایندگی می‌کنند، از دوشنبه گذشته برای چهارمین بار از اکتبر ۲۰۱۹ تشکیل جلسه دادند.» آنطور که پدرسون می‌گوید در جلسه آینده که در تاریخ ۲۵ ژانویه برگزار خواهد شد، گفت‌وگوها بر محور اصول قانون اساسی متمرکز خواهند بود. فرستاده سازمان ملل در امور سوریه در پاسخ به پرسشی درباره علت سرعت کم پیشرفت در گفت‌وگوها گفت: «این کمیته مهم است، زیرا می‌تواند ایجاد اعتماد کند و مشکلات را حل کند. بعد از ۱۰ سال مناقشه، عجیب نیست که این فرآیند با کندی و به سختی پیش برود.» احمد الکزبری، رئیس هیئت ملی سوریه در جلسات کمیته بررسی قانون اساسی هم گفت: «در دور چهارم جلسات کمیته چندین موضوع از جمله اصول ملی، پرونده بازگشت پناهندگان و رد هرگونه طرح جدایی‌طلب علاوه بر پرونده بشردوستانه مورد بحث و بررسی قرار گرفت.» مأموریت کمیته قانون اساسی سوریه، بازنگری قانون اساسی سال ۲۰۱۲ میلادی است. این کمیته در ماه سپتامبر ۲۰۱۹ تشکیل شد و نخستین جلسه خود را چهار ماه بعد تشکیل داد. اختلاف‌نظرهای عمیق و نیز همه‌گیری کووید ۱۹ باعث شد جلسات این کمیته به کندی پیش برود. بازنگری قانون اساسی سوریه در قطعنامه ۲۲۵۴ گنجانده شده است. این قطعنامه که در ماه دسامبر ۲۰۱۵ در شورای امنیت تصویب شد، برگزاری انتخابات تحت نظارت سازمان ملل را نیز پیش‌بینی کرده است.

گزارش ۲

اشرف غنی: ایران و پاکستان در صلح افغانستان ایفای نقش کنند

پیروز شدن بایدن در انتخابات ریاست جمهوری امریکا، دولت افغانستان را تهییج کرده با دست پرتری به استقبال مذاکره با طالبان بروند و البته در این بین طالبان، نگران از پایدار ماندن توافق اسفند ماه ۹۸ با ترامپ، خشونت‌ها را تشدید کرده است. رهبران افغانستان دیروز در اولین نشست رهبری شورای عالی صلح، برقراری آتش‌بس را اولین گام برای دستیابی به توافق خواندند. اشرف غنی خواستار نقش آفرینی ایران و پاکستان در این روند شد.

طالبان و دولت افغانستان بر سر دستور کار مذاکرات به توافق رسیده‌اند ولی اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان دیروز در اولین نشست رهبری شورای عالی صلح که در ارگ ریاست جمهوری برگزار شد، گفت که مرحله اول مذاکرات صلح نشان داد که این روند آسان نیست. غنی بر لزوم مشورت برای ادامه گفت‌وگو با طالبان تأکید کرد و البته با اشاره تلویحی به انتخابات ریاست جمهوری امریکا گفت که شرایط در حال تغییر است و نیاز است تمام موارد به صورت جزء به جزء در نظر گرفته شود تا اشتباهی در این زمینه صورت نگیرد و در مورد هدف و نقشه راه همه باید به یک نتیجه واحد برسیم. در حالی که ورود جو بایدن طی کمتر از هفت هفته آینده به کاخ سفید، طالبان را نگران کرده که توافق صلح اسفند ماه ۹۸ تحت تأثیر رهبری جدید در کاخ سفید قرار بگیرد و به همین خاطر، طی هفته‌های اخیر خشونت‌ها در افغانستان تشدید شده، غنی در نشست دیروز، آتش‌بس را اولین گام پیشرفت مذاکرات خواند و خطاب به طالبان گفت: «از آتش‌بس نترسید.» وی افزود «امروز همه مردم خواهان آتش‌بس سراسری در کشور هستند و ما روی همه جوانب صلح که رضایت همه حاصل شود، کار می‌کنیم.»

اشرف غنی خطاب به طالبان گفت که مردم افغانستان این گروه را به عنوان واقعیت جامعه خود می‌پذیرند و طالبان نیز باید واقعیت‌های جامعه افغانستان را بپذیرد: «حالا توپ به میدان طالبان است که واقعاً صلح می‌کنید! به صلح حاضر هستید! آیا اراده سیاسی دارید! امیدواریم که اراده سیاسی شما آشکار شود در مرحله دوم از مسائل تشریفاتی بیرون رویم و بالای مسائل اساسی صحبت کنیم.» اشرف غنی همچنین درباره لزوم مشارکت ایران و پاکستان در مذاکرات صلح صحبت کرد و گفت: «یکی از اصول تطبیق صلح اجماع منطقه‌ای است و ما باید از منطقه تضمین بگیریم. تجارب نشان داده که اگر اجماع منطقه‌ای وجود داشته باشد سرعت می‌آید و اگر اجماع منطقه‌ای نباشد خرابی به دنبال دارد و در این ارتباط باید با پاکستان و ایران به صورت واضح صحبت کنیم.» موضع غنی درباره لزوم آتش‌بس، از طرف دیگر رهبران افغانستان نیز تکرار شد. عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی مصالحه ملی افغانستان نیز گفت: «اراده سیاسی برای پایان جنگ به وجود آمده است. صلح به معنای بازگشت به گذشته نیست. آتش‌بس خواست اصلی همه مردم افغانستان است.» عبدالله از شهروندان افغانستان از جمله مردمی که در مناطق تحت کنترل طالبان زندگی می‌کنند، خواست برای تأمین صلح «نقش اساسی» بازی کنند و تأکید کرد که به صلح نباید نگاه منفعت‌طلبانه داشت. گلبدین حکمتیار، رهبر حزب اسلامی افغانستان هم ضمن پیشنهاد توافق برای آتش‌بس گفت: «از تمامی طرف‌های درگیر می‌خواهیم که با انجام مذاکرات صادقانه راه‌حل فوری و کامل بحران، خاتمه دائمی جنگ و رسیدن به صلح پایدار و مطمئن را در پیش گیرند.» رهبر حزب اسلامی افغانستان گفت که «عده‌ای برای جنگ دوم آماده می‌شوند و از طریق رسانه‌ها اعلام می‌کنند که حمایت ۲۰ میلیون شهروند افغانستان را با خود دارند. در حالی که ممکن است توان کشاندن ۲۰۰ نفر برای تظاهرات در جاده‌ها را نداشته باشند.»

رویکرد

طرح امریکا برای تحریم و تحریک مقاومت عراقی

در ادامه هدف قرار دادن اقتصادی گروه‌های مقاومت در سطح منطقه، قانونگذاران امریکایی طرحی را ارائه داده‌اند که خواستار تحریم «سازمان بدر» با ادعای ارتباط این گروه با ایران است بماند که همزمان با طرح ترامپ برای کاهش نیروهای امریکایی در این کشور از هفته پیش گروه‌های مختلف شیعه در برخی شهرهای جنوبی عراق در حال زد و خورد با یکدیگر هستند و برخی سیاستمداران عراق از طرح امریکا در ایجاد این گونه فتنه‌انگیزی‌ها هشدار می‌دهند.

به گزارش فارس، واشنگتن‌فری‌بیکن، رسانه محافظه‌کار امریکایی که این خبر را گزارش داده نوشته سازمان بدر همچنان بخشی از نیروهای امنیتی عراق محسوب می‌شود.

«جو ویلسون»، یکی از اعضای جمهوریخواه کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان امریکا این طرح را تهیه کرده است. واشنگتن‌فری‌بیکن نوشته این طرح احتمالاً با حمایت گسترده نمایندگان جمهوریخواه و آن دسته از نمایندگان دموکرات روبه‌رو خواهد شد که فعالیت‌های ایران در عراق را تهدیدی مستقیم علیه امریکا ارزیابی می‌کنند.

ویلسون در توضیح درباره طرحش گفته اگر امریکا می‌خواهد علیه ایران فشار حداکثری وارد کند ضروری است که سازمان بدر در فهرست «سازمان‌های تروریستی» وزارت خارجه امریکا قرار گیرد. این در حالی است که چند روز پیش روزنامه واشنگتن‌پست در گزارشی نوشته بود امریکایی‌ها «مصطفی الکاظمی» نخست‌وزیر عراق را برای مقابله با گروه‌های مقاومت در عراق تحت فشار قرار داده‌اند. در همین راستا «مایک پمپئو» وزیر خارجه امریکا در ماه سپتامبر گذشته در تماس تلفنی با نخست‌وزیر عراق، او را به تعطیلی سفارت امریکا در بغداد تهدید کرد و گفت که باید جلوی حملات خمپاره‌ای گرفته شود.

از سوی دیگر «محمد محیی» سخنگوی کتائب حزب‌الله عراق نیز گفته است که سیاست خویشتنداری گزینه فعلی و همچنان پابرجاست، به خصوص اینکه امریکا تا ۱۵ ژانویه تصمیم به خروج ۵۰۰ نیرو از ۳هزار نیروی خود از عراق دارد. سخنگوی کتائب حزب‌الله به واشنگتن‌پست گفته است: «امریکا در حال عقب‌نشینی از عراق است، بنابراین حمله به او چه نفعی برای ما دارد؟»

با این وجود و خویشتنداری گروه‌های مقاومت عراقی، «محمد البلداوی» از نمایندگان فراکسیون الصادقون شنبه گذشته گفت که اطلاعات و مدارک موثقی در دست دارد که نشان می‌دهد امریکا در حال تلاش برای ایجاد فتنه و دامن زدن به اختلافات در مناطق جنوبی عراقی است؛ سخنانی که با اتفاقاتی که به خصوص در ناصریه در جریان است، عملاً قابل مشاهده است.

به گزارش ایسنا، سایت شبکه روسیاالیوم اعلام کرد که پس از گذشت یک هفته از درگیری‌ها میان معترضان عراقی و حامیان مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق و کشته و مجروح شدن چندین معترض، هزاران عراقی بار دیگر جمعه در شهرهای مختلف این کشور تظاهرات کردند.

طبق این گزارش، ناصریه جمعه شاهد تظاهرات هزاران شهروند عراقی بود و معترضان در این شهر بر ادامه تظاهرات و محکوم کردن جمع‌آوری چادرهای معترضان در میدان الحبوبی تأکید کردند. نیروهای امنیتی در ناصریه نیز برای جلوگیری از رسیدن حامیان جریان صدر به میدان الحبوبی خیابان‌های منتهی به آن را بستند. شهرهای دیگر عراق از جمله بغداد و الدیوانیه نیز در راستای همبستگی با تظاهرات ناصریه شاهد تظاهرات صدها عراقی تحت عنوان «جمعه ناصریه» بودند. ناصریه مرکز استان ذی‌قار در جنوب عراق جمعه گذشته شاهد اقدامات خشونت‌آمیز بود که ۹ کشته و ۹۰ زخمی برجای گذاشت.

اخبار کوتاه

■ صادرات ۱۷۵ میلیارد دلار تسلیحات امریکا در ۲۰۲۰

به دلیل محدودیت‌های کمتر دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ که خرید تجهیزات نظامی از امریکا را برای کشورهای دیگر تسهیل می‌کند، فروش تجهیزات نظامی امریکا به دولت‌های خارجی در سال مالی ۲۰۲۰ با ۲/۸ درصد افزایش به ۱۷۵ میلیارد دلار رسید. به گزارش ایسنا، وزارت امور خارجه امریکا آمار فروش‌های نظامی در سال مالی ۲۰۲۰ را که ۳۰ سپتامبر به پایان رسید، منتشر کرد. فروش تجهیزات نظامی امریکا در سال مالی گذشته بالغ بر ۱۷۰ میلیارد دلار بود. همزمان با تلاش متحدان امریکا برای دسترسی به تازه‌ترین تکنولوژی‌های کمپانی‌هایی چون لاکهید مارتین و ریتون، فروش جت‌های جنگنده و موشک‌های هدایت‌شونده در سال گذشته افزایش داشته است. قراردادهای بزرگ در سال مالی ۲۰۲۰ شامل فروش ۶۳ فروند جنگنده اف-۳۵ ساخت کمپانی لاکهید مارتین به ژاپن به ارزش ۲۳ میلیارد دلار بوده است.

■ شکایت حزب‌الله از اتهام‌زنندگان

یک نماینده فراکسیون حزب‌الله در پارلمان لبنان گفت، از کسانی که این جنبش را به دست داشتن در انفجار بندر بیروت متهم کردند، شکایت شده است. به گزارش فارس، حزب‌الله از «فارس سعید» نماینده پیشین پارلمان لبنان و نیز حزب «القوات‌اللبنانیه» (وابسته به سمیر جعجع) به دلیل اتهام‌زنی به حزب‌الله مبنی بر دست داشتن در انفجار بندر بیروت شکایت کرد. بر اساس گزارش خبرگزاری رسمی لبنان «ان‌ان‌ای»، «ابراهیم الموسوی» عضو فراکسیون «الوفاء للمقاومه» (وابسته به حزب‌الله) در برابر کاخ «العدل» در بیروت گفت، شکایت دیگری هم علیه «بهاء الحریری» (برادر سعد) در دست تهیه است و به زودی شکایت‌های دیگری نیز علیه فتنه‌انگیزان ثبت خواهد شد.

■ ماکرون: ما مجارستان یا ترکیه نیستیم

رئیس‌جمهور فرانسه اتهامات را مبنی بر اینکه دولتش در ارائه لایحه مناقشه‌آمیز به منظور حفاظت از مأموران پلیس و سرکوب گروه‌های اسلامگرا، چرخشی غیرلیبرال داشته، رد کرد. به گزارش رویترز، این لایحه که از آزادی به اشتراک‌گذاری تصاویر با هویت مأموران پلیس ممانعت می‌کند، بخش مهمی از برنامه‌های ماکرون برای جلب حمایت رأی‌دهندگان راستگرا بوده و خشم روزنامه‌نگاران را برانگیخته است. امانوئل ماکرون در مصاحبه‌ای با وب‌سایت «بروت» در این رابطه که رسانه‌های بین‌المللی، برنامه‌های پلیس فرانسه را مخالف آزادی و «غیرلیبرال» می‌دانند، اظهار کرد: امروز وضعیت رضایت‌بخش نیست اما مرا ببخشید، این موضوع کشور ما را به یک کشور استبدادی تبدیل نمی‌کند. ماکرون گفت: ما مجارستان، ترکیه یا چنین کشوری نیستیم. اجازه نمی‌دهم گفته شود ما در کشورمان در حال کاستن از آزادی‌ها هستیم.

■ امید اردوغان به خلاص شدن فرانسه از شر ماکرون

در ادامه تقابل پاریس و آنکارا در موضوعاتی چون اختلافات ارضی ترکیه و یونان، دخالت ترکیه در قره‌باغ و در نهایت حمایت دولت فرانسه از اقدامات اسلام‌ستیزانه در این کشور، رئیس‌جمهور ترکیه در مراسم نماز جمعه در مسجد (موزه سابق) ایاصوفیه خطاب به خبرنگاران گفت: «ماکرون برای فرانسه یک مشکل است. فرانسه با ماکرون دوره‌ای بسیار خطرناک را می‌گذراند. امیدوارم این کشور هرچه زودتر خودش را از دست مشکلی به نام ماکرون خلاص کند.» اردوغان با اشاره به اظهارات الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان که به پاریس پیشنهاد داده بود شهر مارسی را به ارمنی‌هایی بدهد که در فرانسه زندگی می‌کنند، گفت: من هم همین پیشنهاد را می‌دهم. قضیه این قدر ساده است. اراضی برادران آذربایجانی‌مان از ۲۸ سال پیش تاکنون تحت اشغال است. فرانسه نیز این واقعیت را می‌پذیرفت ولی حالا دنبال راه‌های دیگر است.